

<https://territorialagenda.eu/sk/>

Library

Territorial Agenda 2030

The Territorial Agenda 2030 underlines the importance of and provides orientation for strategic spatial planning and calls for strengthening the territorial dimension of sector policies at all governance levels.

It seeks to promote an inclusive and sustainable future for all places and to help achieve Sustainable Development Goals in Europe.

Therefore, it defines two overarching objectives, a Just Europe and a Green Europe, which have six priorities for developing the European territory as a whole, along with all its places.

<https://territorialagenda.eu/library/>

IMPLEMENTÁCIA ÚZEMNEJ AGENDY 2030

Mgr. Jana Ondrejmišková, sekcia bytovej politiky, stavebníctva a mestského rozvoja MDV SR

Priority stanovené v Územnej agende 2030 musia byť podporené opatreniami zo strany zainteresovaných aktérov. Iba tak sa môžu primerane riešiť stanovené priority týkajúce sa územných disparít a prechodu na uhlíkové neutrálne hospodárstvo.

Územná agenda 2030 ako medzivládny dokument všetkých členských štátov bola prijatá počas neformálneho zasadnutia ministrov zodpovedných za územný rozvoj a územné plánovanie, ktoré sa konalo počas nemeckého predsedníctva v Rade EÚ v decembri 2020¹.

Územná agenda 2030 apeluje na tvorcov politik naprieč všetkými úrovňami riadenia, aby prispeli k inkluzívnej a udržateľnej budúcnosti všetkých území a pomohli tak dosiahnuť ciele udržateľného rozvoja v Európe. Dokument definuje dva základné ciele **spravodlivá Európa** a **zelená Európa**, ktoré stanovujú šesť priorít pre rozvoj európskeho územia.

Spolu s prijatím Územnej agendy 2030 bolo spustených šesť **pilotných akčných plánov**, ktoré reflektujú na zvyšujúce sa povedomie o význame politik založených na mieste tým, že poukazujú, ako aktívne možno riešiť územný rozmer regionálnych, národných a európskych politik.

OPATRENIA TÝKAJÚCE SA KLÍMY V ALPSKÝCH MESTÁCH

Pilotný akčný plán, v ktorom Švajčiarsko podporuje aktivity, ktoré pomáhajú mestám prevziať úlohu lídra v oblasti zmierňovania zmeny klímy, adaptácie a nakladania so zdrojmi. Alpy sú obzvlášť zasiahnuté zmenou klímy, a práve z tohto dôvodu Švajčiarsko spolupracuje s Nemeckom, Slovinskom, Rakúskom, Nórskom, Európskou komisiou, Alpským dohovorom a dotknutými partnermi na miestnej úrovni.

PODPORA IMPLEMENTÁCIE ÚZEMNÝCH STRATÉGIÍ

Pilotný akčný plán v gescii Nemecka podporuje vybrané pilotné regióny pri zabezpečovaní služieb všeobecného záujmu, testovaní nových nástrojov, posilňovaní spolupráce medzi obcami a posilňuje tak implementáciu územných stratégií. Malé obce, regióny a plánovacie združenia si v rámci Európy vymieňajú informácie

o konkrétnych miestnych a regionálnych aktivitách napríklad v oblasti strategických procesov a digitalizácie.

POCHOPENIE TOHO, AKO SEKTOROVÉ POLITIKY FORMUJÚ PRIESTOROVÚ (NE)ROVNOVÁHU

Nerovnosti medzi miestami a ľuďmi sú významnou súčasťou diskusie o rozvoji v Európskej únii, pričom sa používajú pojmy ako „miesta, na ktorých nezáleží“ alebo „miesta, ktoré zaostávajú“. Cieľom tohto pilotného akčného plánu je lepšie pochopiť, ako môžu rôzne sektorové politiky formovať priestorovú nerovnováhu. Vďaka lepšiemu pochopeniu vplyvu politik na územia možno v budúcnosti navrhnuť lepšie politiky, ktoré budú vnímať viac k danému miestu a budú účinnejšie riešiť potreby komunit a občanov.

NA MALÝCH MIESTACH ZÁLEŽÍ

Pilotný akčný plán sa zaoberá kľúčovými výzvami stanovenými v Územnej agende 2030, najmä demografickou a spoločenskou nerovnováhou a kvalitou života. Zameranie akčného plánu má zásadnú úlohu v malých mestách a obciach pri rozvoji integrovaných procesov územného rozvoja, tiež posilňuje územnú koordináciu

politik a spoluprácu medzi územia, podporuje dialóg s rozhodovacími orgánmi v mestách všetkých veľkostí s cieľom uplatniť integrovaný prístup viacúrovňového riadenia.

CEZHRANIČNÉ ÚZEMNÉ PLÁNOVANIE

Pilotný akčný plán založený na tomto procese je zameraný na miestnu a regionálnu úroveň v cezhraničnom rozmere so zameraním na témy zníženia emisii uhlíka, odolnosti a spolupráce v (cezhraničných) funkčných regiónoch. Ako vstup pre tieto strategické smery chce Ministerstvo energetiky a územného plánovania Luxemburska vypracovať územnú víziu ekologickej transformácie cezhraničného funkčného regiónu Luxemburska do roku 2050, založenú na princípoch dekarbonizácie a odolnosti. Tento pilotný akčný plán má za úlohu iniciovať proces vzájomného učenia sa s partnermi z celej Európy a umožniť jeho uplatnenie na iných územiach (cezhraničných alebo iných).

ADAPTÁCIA NA ZMENU KLÍMY A ODOLNOSŤ PROSTREDNÍCTVOM PREMENY KRAJINY

Cieľom pilotného akčného plánu je vytvoriť experimentálne, integrované prístupy pre zraniteľné vidiecke oblasti. Zároveň chce vybudovať dlhodobý záväzok na všetkých úrovniach a vo všetkých sektoroch riadenia, lepšiu synergiu a vzájomnú komplementaritu medzi mechanizmami financovania EÚ a vnútroštátnymi mechanizmami. V prepojení na Územnú agendu 2030 sa zaoberá významom dobre fungujúcich a odolných ekosystémov pre adaptáciu na vplyv zmeny klímy, zásadnou úlohou integrovaného riadenia a spolupráce presahujúcej administratívne hranice.

¹<https://territorialagenda.eu/sk/>

RESUME: The Territorial Agenda 2030 as a policy document for spatial planning was adopted during the German presidency in the Council of the EU. Priorities identified in Territorial Agenda 2030 must be supported by stakeholder's action. Six dedicated pilot actions mirror the increasing recognition of the importance of place-based policies. Territorial Agenda underlines the importance and provides orientation for strategic spatial planning.

A sustainable future for all places and people in Europe

The Territorial Agenda underlines the importance of and provides orientatic strategic spatial planning and calls for strengthening the territorial dimensi sector policies at all governance levels. It seeks to promote an inclusive anc sustainable future for all places and to help achieve Sustainable Developm in Europe. This must be based on:

- ✓ a common understanding that development needs and impacts developments differ between places in Europe; and
- ✓ cooperation and coordination between places, levels of governm sectors and societal groups to address complex issues and util potential.

Therefore, the Territorial Agenda 2030 defines two overarching objectives, Europe and a Green Europe, which have six priorities for developing the Eu territory as a whole, along with all its places.

<https://territorialagenda.eu/ta2030/aim/>